

ZAPISNIK
sa 13. sjednice Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije
održane 14. februara 2020. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 25 minuta.

Predsjedavao je Momčilo Radulović, predsjednik Savjeta ASK.

Sjednici su prisustvovali: Gavriilo Čabarkapa, Goranka Vučinić, Rifat Hadrović i Zlatko Vujović, članovi Savjeta, i Aleksandra Vojinović, sekretarka Savjeta ASK.

Sjednici je prisustvovao Savo Milašinović, kandidat za direktora ASK.

Sjednica su prisustvovali novinari, snimatelji i fotoreporteri.

Predsjedavajući je otvorio sjednicu i konstatovao da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Kako nije bilo predloga za izmjenu i dopunu predloženog dnevnog reda, za 13. sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Razgovor sa kandidatom koji ispunjava uslove za izbor direktora Agencije za sprječavanje korupcije;
2. Izbor direktora Agencije za sprječavanje korupcije; i
3. Tekuća pitanja.

Jednoglasno je usvojen zapisnik sa 12. sjednice Savjeta ASK, bez primjedbi.

Prva tačka: Razgovor sa kandidatom koji ispunjava uslove za izbor direktora Agencije za sprječavanje korupcije

Predsjedavajući je podsjetio da je Savjet ASK, na dvanaestoj sjednici, održanoj 11. februara 2020. godine, na osnovu člana 91 stav 4 Zakona o sprječavanju korupcije (ZSK),

utvrdio Listu kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor direktora ASK, na kojoj se nalazi Savo Milašinović.

Saglasno članu 91 stav 5 ZSK, Savjet ASK će na tekućoj sjednici obaviti razgovor sa kandidatom koji ispunjavaja uslove za izbor direktora ASK Savom Milašinovićem. Takođe, podsjetio je da su članovi Savjeta ASK na prethodnoj sjednici dogovorili da se razgovor obavi uz prisustvo predstavnika medija.

Naveo je da je u međuvremenu, na zahtjev Savjeta ASK, Ministarstvo odbrane Crne Gore dostavilo izvode iz pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te institucije, koji se odnose na opise radnih mjesta na kojima je bio raspoređen kandidat Savo Milašinović, tokom rada u toj instituciji, za period 1. maj 2008. do 1. maj 2016. godine. Takođe, Ministarstvo odbrane je dostavilo i Rješenje o određivanju Sava Milašinovića za lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola u toj instituciji.

Predsjedavajući je predložio da se razgovor obavi na način što će kandidat Milašinović imati priliku da se predstavi i da prezentira Predlog programa rada i ključnih prioriteta Agencije. Nakon toga bi članovi Savjeta kandidatu postavili po dva pitanja, redosljedom prema Odluci o izboru članova Savjeta ASK, i to:

1. Gavriilo Čabarkapa,
2. Zlatko Vujović,
3. Momčilo Radulović,
4. Goranka Vučinić, i
5. Rifat Hadrović

Članovi Savjeta bi postavljali pitanja u vezi sa uvodnim predstavljajnjem kandidata, u vezi dostaveljnog pisanog Predloga programa rada i ključnih prioriteta ASK, i u vezi nadležnosti ASK.

Predsjedavajući je stavio na glasanje navedeni predlog. **Predlog je jednoglasno prihvaćen.**

Nakon uvodnog obraćanja, **predsjedavajući** je pozvao kandidata Sava Milašinovića da se predstavi i prezentira Predlog programa rada i ključnih prioriteta ASK.

Savo Milašinović je na početku intervjua izrazio zadovoljstvo zbog ukazane prilike da javno saopšti svoje viđenje dosadašnjeg rada ASK, kao i koraka koje treba preduzeti u cilju daljeg unapređenja njenog rada. Ukazao je na to da je njegov Predlog programa rada i ključnih prioriteta Agencije već javno objavljen i komentaran, čime su prekršena pravila upravnog postupka, povrijeđena njegova autorska prava, i što je najvažnije dostavljanjem konkursne dokumentacije medijima napravljena je osnova diskriminacije njega kao kandidata, jer javno objavljivanje podrazumijeva i komentarisane iste, što može imati uticaja na mišljenje tijela koje vrši izbor, u ovom slučaju Savjeta ASK.

Prije svega je istakao je da smatra da je ASK u prethodnom periodu uspostavila i u značajnoj mjeri unaprijedila kadrovske i tehničke kapacitete za vršenje poslova iz svoje nadležnosti, za šta je imala stalnu podršku međunarodnih partnera, Evropske Unije, Savjeta Evrope, ambasada SAD i Velike Britanije, kao i domaćih partnera.

Takođe, smatra da je ASK od osnivanja do danas dala veliki doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije na preventivnom planu, a neselektivnom i dosljednom primjenom zakona iz svoje nadležnosti doprinijela jačanju transparentnosti rada javnog i privatnog sektora. Širok spektar nadležnosti Agencije i njeni rezultati su pozicionirali ovu instituciju kao centralno preventivno antikorpcijsko tijelo u Crnoj Gori.

Kazao je da će imati veoma konkretan i jasan zadatak, ukoliko bude izabran za direktora ASK. Pojasnio je da će profesionalno i neselektivno sprovođiti antikorpcijske zakone i dosljedno primjenjivati sve antikorpcijske mehanizme koji su propisani tim zakonima, u cilju sprječavanja pojavljivanja nekog od raznih oblika korupcije kao i eliminacija uslova za nastajanje korupcije u budućnosti.

Naveo je da će sve aktivnosti ASK biti usmjerene na dalje unprjeđenje uslova za jačanje transparentnosti i integriteta u obavljanju javnih funkcija i državne službe u organima vlasti. Takođe će se truditi da pruži snažan doprinos daljem unapređenju transparentnosti same Agencije, i jačanju povjerenja javnosti u rad tog organa.

Naime, godišnja istraživanja javnog mnjenja koje sprovodi ASK pokazuju da visok procenat javnosti i dalje percipira ASK kao represivnu instituciju sa nadležnostima kao što su tužilačke ili policijske. Kazao je da je pitanju pogrešna percepcija, imajući u vidu da je ASK preventivna, samostalna i nezavisna državna institucija, koja sprovodi set antikorpcijskih

zakona u oblasti kao što su sprječavanje sukoba interesa i kontrola ograničenja u vršenju javnih funkcija, kontrola poklona, sponzorstava i donacija, provjera izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, postupanje po prijavama zviždača i zaštite zviždača, praćenje i donošenja planova integriteta, analize propisa na rizik od korupcije, kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja i dr.

Imajući u vidu uporedna iskustva u oblasti organizacije agencija i sličnih tijela, koja su pokazala da rad u ovim tijelima prati visok nivo unutrašnje i spoljne izloženosti rizicima, u narednom periodu bi trebalo raditi na daljem kadrovskom i tehničkom usavršavanju kapaciteta ASK, kroz odgovarajuće planiranje stručnih i specijalističkih obuka u određenim oblastima rada i kvalitetnim odabirom novih kadrova za upražnjena radna mjesta. Posebna će pažnja biti posvećena daljem razvoju i unapređenju IT sistema ASK, u cilju unaprjeđenja transparentnosti i efikasnosti rada ASK.

Takođe, mišljenja je da ASK mora mnogo više raditi na prezentaciji svojih rezultata rada stručnoj i opštoj javnosti, na čemu će ASK predano raditi kroz unapređenje organizacionih i kadrovskih kapaciteta. S tim u vezi, smatra da treba poboljšati saradnju i uspostaviti partnerski odnos sa NVO sektorom, a do sada je ASK kroz memorandume o saradnji formalizovala saradnju sa Centrom za građansko obrazovanje, Centrom za razvoj nevladinih organizacija, Centrom za monitoring i istraživanje i Centarom za demokratsku tranziciju.

Istakao je da je ASK od svog osnivanja u 28 izbornih procesa vršila nadzor nad sprovođenjem Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (ZFPSIK). U svim navedenim izbornim procesima formirane su radne grupe za praćenje izbornog procesa, čiji su sedmodnevni sastanci bili otvoreni za predstavnike NVO sektora i medija, u cilju unapređenja navedenog procesa. Sa žaljenjem je istakao i da ASK nije naišla na odziv od NVO organizacija navedenim povodom. Takva dobra praksa je nastavljena i za aktuelne lokalne izbore u Tivtu, tako da je, kao vršilac dužnosti direktora ASK, formirao radnu grupu za praćenje izbora i da su predstavnici NVO organizacija više nego dobrodošli da prisustvuju sastancima i da daju svoje sugestije, a konkretne radnje u tom smislu su već preduzete.

Kada su u pitanju postupci pred ASK i odluke koje je lično donosio, a koje su dobile određenu medijsku pažnju, smatra da je u svom dosadašnjem radu u potpunosti poštovao

važće pozitivne propise Crne Gore, o čemu je više puta obavijestio javnost i što je spreman da obrazloži i u ovom razgovoru.

Istakao je da je mišljenja da je u toku svog angažmana u ASK postupao savjesno i zakonito, neselektivno i bez političkih ili drugih uticaja, a da je ASK za to vrijeme ostvarila konkretne i mjerljive rezultate. Napomenuo je da je ASK od svog osnivanja, između ostalog, donijela 598 mišljenja o postojanju sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, kao i 230 odluka od kojih je u 133 slučaja utvrđeno kršenje zakonskih zabrana, a da je manje od jedan odsto tih akata poništeno na Upravnom sudu. Ukupno 267 javnih funkcionera podnijelo je ostavku ili je razriješeno funkcije nakon mišljenja i odluka Agencije. Dodao je da navedene činjenice najbolje govore o njegovom dosadašnjem radu i stručnosti.

Ukoliko bude izabran za direktora, ASK će biti pouzdan partner svim subjektima nadležnim za borbu protiv korupcije i ostaje potpuno otvorena sa saradnju sa svim državnim organima, međunarodnim institucijama, nevladinim organizacijama, medijima i građanima, a u cilju daljeg smanjenja korupcije, što je zajednički cilj na putu Crne Gore u evropskim integracijama.

Nakon uvodnog predstavljanja kandidata za direktora ASK, **Momčilo Radulović** se pridružio ocjeni Sava Milašinića kada je u pitanju javno objavljivanje njegovog Programa rada i ključnih prioriteta ASK. Kazao je da je za žaljenje to što je dokumentacija iz prijave na Javni konkurs postala javna stvar, što nije principijelno, a pitanje je i koliko je zakonito. Smatra da takvo postupanje predstavlja vid pritiska na Savjet ASK, kao i na kreiranje neadekvatnog mišljenja javnosti, posebno kada je u pitanju rad Sava Milašinića. Dodao je da je kandidat Milašinić dostavio veoma kvalitetan Program rada i ključnih prioriteta ASK, i da se nada da će se u budućnosti naići na drugačiji odnos medija prema radu ASK uopšte.

Nakon izlaganja **predsjedavajućeg**, prešlo se na pitanja članova Savjeta ASK kandidatu Savu Milašiniću.

Gavrilo Čabarkapa je kandidata pitao koja bi bila odgovarajuća rješenja za prevenciju korupcije.

Savo Milašinić je odgovorio da su planovi integriteta i davanje mišljenja na zakonske propise mehanizmi za prevenciju korupcije kojima ASK raspolaže u odnosu prema

organima vlasti i državnim institucijama. Davanjem mišljenja na zakonske propise, ASK nastoji da obezbijedi kontinuitet u ostvarivanju zakonskih nadležnosti, u smislu da ne dođe do nemogućnosti zakonske primjene određenih zakona, što automatski implicira koruptivne rizike, jer pravne praznine ostavljaju prostor za proizvoljno tumačenje zakona. Kada su u pitanju planovi integriteta, kazao je da sa integritetom počinje sve, i sve se završava. Ako se planovi integriteta organizacijama dobro ne sprovedu, a ne samo dobro napišu, onda se automatski otežava mogućnost prevencije. Samim tim što se izgrađuje integritet institucije, mora se prvenstveno raditi i na izgradnji integriteta svakog pojedinca koji radi u javnoj upravi. Kada postoji dobro osmišljen integritet u organizaciji, onda su male šanse da dođe do udruživanja koje bi proizvelo neke nezakonite radnje i dovelo do pojave korupcije, prvenstveno kod organa vlasti u oblasti javnih nabavki. Osim toga, stalnim kampanjama koje ASK sprovodi, u cilju podizanja nivoa svijesti javnosti i građana o štetnosti korupcije, ASK nastoji da ukaže na to da vršenjem korupcije danas, nastaje šteta za buduće generacije, jer opasnost korupcije leži u tome što razijeda ekonomsku osnovu društva, stvara raslojavanje u društvu i formira uvjerenje kod građana da se bez korupcije ne može ništa postići. Težnja ASK je da kroz preventivne radnje otkloni takve rizike i da ukaže da se ne isplati baviti se koruptivnim radnjama.

Gavrilo Čabarkapa je kandidata pitao i na koji način uspostaviti veću transparentnost u oblasti finansiranja političkih subjekata i kontrole njihovog poslovanja.

Savo Milašinović je odgovorio da što se tiče samog ZFPSIK, i nadležnosti koje su predviđene za postupanje ASK, prvenstveni zadatak ASK je da obezbijedi punu transparentnost svih prihoda i rashoda koje imaju politički subjekti, kako u redovnom radu, tako i tokom izbornih kampanja. Osim provjera koje se vrše u skladu sa zakonskim nadležnostima, a koje se tiču prava na donacije fizičkih i pravnih lica, kao i to ko ima pravo da glasa, ASK je kroz IT program napravila izuzetnu aplikaciju za pretragu, koja je još u razvoju, a koja omogućava svim zainteresovanim licima da lako dođu do podataka o tome koliko je sredstava prikupio određeni politički subjekat, na koji način i kakvi su troškovi nastali. ASK je u fazi izrade podzakonskih akata, u skladu sa novim zakonskim rješenjima, i kada se dođe u fazu njihove implementacije, a prije objavljivanja, članovi Savjeta ASK, politički subjekti i NVO sektor će imati priliku da se upoznaju sa njihovim sadržajem i da daju eventualne preporuke za unapređenje, kako bi načini izvještavanja bili maksimalno transparentni.

Zlatko Vujović je kandidata pitao sljedeće: Savjet ASK je, tokom tehničke kontrole dokumentacije koju je kandidat dostavio uz prijavu na Javi konkurs, imao nedoumicu u dijelu ocjene da li kandidat posjeduje potrebno radno iskustvo u oblasti borbe protiv korupcije. Naime, jedan dio radnog iskustva kandidata, u trajanju od tri i po godine, vezuje se za rad u ASK-u, dok se ostatak od zakonom utvrđenih pet godina iskustva u borbi protiv korupcije vezuje za rad u Ministarstvu obrane, gdje je bio na čelu Službe za finansijsko polovanje i javne nabavke. S tim u vezi, zatražio je od kandidata da konkretno pojasni kako je njegovo radno iskustvo u borbi protiv korucije u toj insituciji, odnosno koje su to konkretne mjere koje je preduzimao tokom rada, a koje bi ga preporučile za funkciju direktora ASK.

Savo Milašinović je kazao da, što se tiče njegovog radnog iskustva, članovi Savjeta ASK su iz dokumentacije dostavljene na Javni konkurs, mogli da vide da je na fakultetima u Bosni i Hercegovini preko dvije godine predavao na predmetima iz oblasti korupcije. Što se tiče rada u Ministarstvu odbrane, bio je raspoređen na mjestu šefa finansija, i jedno vrijeme šefa javnih nabavki, a ujedno je bio i lice odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola i finansijsko upravljanje u cijelom sistemu, što je najjači preventivni mehanizam u oblasti borbe protiv korupcije. Pojasnio je da računovodstvo, odnosno finansije, imaju posrednu vezu sa korupcijom koja je dvostrana - sa jedne strane u prevenciji, a sa druge u represiji. U prevenciji, lice koje je odgovorno za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrola u bilo kojoj organizaciji, u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, ima zadatak da snimi sve procese koji se odvijaju u organizaciji i da postavi interne kontrole, na način što će izvršiti adekvatnu segregaciju funkcionalnih dužnosti, kako ne bi došlo do udruživanja i pravljenja kriminalnih šema u smislu nezakonitog korišćenja sredstava kojima raspolaže određena insitucija.

Zlatko Vujović je pitao kandidata da li je ostvario određeni rezultat kada je u pitanju sprječavanje nekog koruptivnog djela, i da li je eventualno pokrenuo postupke po navedenoj liniji rada.

Savo Milašinović je odgovorio da u Ministrstvu odbrane uspostavljen sistem koji funkcioniše po principu jednokomandovanja. Kako bi spriječio mogućnost pojave koruptivnih radnji, po dolasku u tu instituciju, uz postojeće mjere interne kontrole, uveo je i

segregaciju funkcionalnih dužnosti, na način da za jednu funkcionalnu dužnost odgovora samo jedan čovjek. Stvoren je takav sistem prema kojem, do njega kao šefa Finansijske službe, nije mogao doći dokument koji nije čekiran na nižim nivoima kontrole, jer u slučaju nepotpune ili neispravne dokumentacije, ona biva zaustavljena na prvom nivou kontrole. Kazao je da je bio zadužen za nadzor i kontrolu, dok su sredstva su bila raspoređena organizacionim jedinicama. Pojasnio je da kada odgovorno lice želi da izvrši određenu nabavku, prvo se mora obezbijediti račun potpisan od strane računopolagača o tome da je ta stvar primljena i da je isporučena, počevši od računa za struju i vodu, pa do računa za bilo koju drugu nabavku. Nakon toga, drugo lice u lancu kontrole dobija zahtjev i upućuje račun Finansijskoj službi na plaćanje, nakon čega se račun provjerava u skladu sa ugovorima o nabavci, tj. da li je postupak sproveden na zakonit način, da li su cijene u skladu sa ugovorenim cijenama, i da li su količine u skladu sa ugovorom. Nakon što prođe kontrolu, račun ide na likvidaciju, gdje rade drugi ljudi koji unose naloge u sistem, provjeravaju ima li sredstava na poziciji sa koje se vrši nabavka, i tek nakon toga nalog dolazi na ovjeravanje. Šef Finansijske službe, garantuje da su ispunjene sve procedure i da je svaki zahtjev urađen u skladu sa zakonskim normama, a nakon toga nalog ide na odobravanje kod ministra. To je klasična prevencija korupcije, jer je nemoguće da se zahtjev procesuiraju ukoliko se utvrde zakonski nedostaci. Što se tiče represije, računovodstvena uloga u represiji ogleda se prvenstveno kod forenzike, gdje lica koja se bave tim poslovima pomažu sudu da donese ispravnu odluku, na bazi dokaza koje prikupljaju i prezentiraju sudu, a u cilju dokazivanja određenog djela. U borbi protiv korupcije je prisutna tzv. tamna brojka kriminaliteta, tj. broj neotkrivenih i neprocesuiranih slučajeva. Za slučajeve koji se procesuiraju, takođe je teško naći validne dokaze za sud. Tu postoje dva interesa koja su podudarna, i nastoji se da određena radnja ostane sakrivena, zbog čega postoje stručnjaci finansijsko-ekonomske struke, koji mogu, na osnovu određenih istražnih radnji da dokažu djelo, jer korupcija predstavlja kriminalitet bijelog okovratnika, kao i da takva djela ne rade ljudi koji nemaju adekvatno obrazovanje. Kada se pogledaju javne nabavke, one na prvi pogled izgledaju sasvim legalne, ali tek kad se primijene procedure o kojim je govorio, može se doći do saznanja gdje je napravljen propust.

Zlatko Vujović je kandidata pitao i sljedeće: s obzirom na to da je radio na osjetljivim poslovima koji se tiču javnih nabavki, pitao je kandidata da li je predložio određene mjere kako bi se obezbijedio veći stepen integriteta u procesu sprovođenja javnih i povjerljivih

nabavki u Ministarstvu odbrane, te da li je uveo neke inovacije i nove standarde, a na osnovu kojih bi Savjet ASK mogao da ocijeni njegov doprinos u borbi protiv korupcije.

Takođe, pitao je kandidata da li sebe doživljava kao osobu koja će obezbijediti kontinuitet dosadašnjeg rada direktora i Savjeta ASK, ili kao osobu diskontinuiteta, koja će uvesti određene novine i uticati na to da se unaprijedi povjerenje domaće i međunarodne javnosti u rad ASK, s obzirom da je tri i po godine obavljao funkciju pomoćnika direktora ASK.

Savo Milašinović je odgovorio da u državnom sektoru ne postoji oblast koja stvara veće izazove u radu na zaposlene od oblasti javnih nabavki. Toga je bio svestan, i dobio je zadatak da vodi navedenu oblast zbog velikog povjerenja koje je u njegov rad imao tadašnji ministar odbrane, pa je javne nabavke priključio javnim finansijama, a što je kasnije, zbog određenih standarda, moralo biti razdvojeno. Kada je u pitanju proces javnih nabavki, svjestan je da je korupcija prisutna u zahtjevu koji se koncipira da bi se pravio tender, a ne u samom tenderu. Određene stručne službe koje imaju tehnička, građevinska, ekonomska i druga znanja, koncipiraju zahtjev koji mora da prođe određene procedure, i da sadrže pojašnjenje zbog čega se postavljaju određeni standardi kod nabavki, zašto se npr. traži da neki aparat ima određeni broj MHz, čime je to obrazloženo i koja je cijena za to, na bazi prethodno napravljanog istraživanja tržišta. Potpuno ista procedura je važila i za povjerljivu nabavku, samo je razlika u tome što se kod povjerljive nabavke ne objavljuje se javni poziv, nego se upućuje zahtjev jednom broju ponuđača. Način na koji se bira kome će biti upućen zahtjev za povjerljivu nabavku zasniva se njihovom proizvodnom programu, jer bi bilo sumnjivo uputiti zahtjev za nabavku vojne opreme pravnom licu koje nema iskustvo i tradiciju u proizvodnji takve opreme. Isto tako, da se ne bi radila upućena nabavka, nikada nije bio upućen zahtjev jednom proizvođaču, jer se uvijek tražio način da se može obezbijediti suplement. Za osam godina je imao četiri kontrole od strane DRI, zbog prihoda od prodaje naoružanja i vojne opreme. Nijedan nalaz DRI nije bio sa uzdržanim mišljenjem ili sa negativnim mišljenjem, već su svi bili pozitivni. Dade su određene preporuke u smislu usklađivanja procedura sa novim propisima, kao i to da je potrebno uskladiti Zakon o spoljnoj trgovini i Uredbu o nabavci robe dvostruke namjene. O njegovom radu najbolje govore nalazi DRI. Proces prodaje naoružanja i vojne opreme je bio javan, i nije bio povjerljiv. Nikom nije data roba, a da nije izvršena uplata, i nikom nije plaćena roba dok ista nije isporučena, ili obezbijedena odgovarajućom garancijom. Posebno je vodio računa o reosiguranju garancija. Kao primjer je naveo slučaj Atlas banke, gdje garancije koje je ta banka dala nisu validne. Iza njegovog rada u Ministarstvu odbrane nisu ostali nikakvi repovi.

Momčilo Radulović je kandidata pitao sljedeće: s obzirom da je ASK dostavila nadležnim parlamentarnim tijelima 86 predloga za izmjenu ZSK i ZFPP, na koji način bi usvajanje tih predloga doprinijelo ukupnoj prevenciji korupcije.

Savo Milašinović je odgovorio da što se tiče ZFPP, dvadeset predloga koje je uputila ASK su inkorporirane u navedeni zakonski tekst. Za neke izmjene koje nijesu predložene od strane ASK, pokušava se zauzeti stav u vezi sa njihovom primjenom, kako bi se izbjeglo pogrešno tumačenje. Prvenstveno misli na socijalna davanja, jer je u tom dijelu izvršena najveća reforma. Što se tiče preporuka ASK, rađene su na osnovu iskustva, tj. na osnovu onoga što pravi smetnju u radu ASK i šta se povratno negativno odražava na rad ASK. Kao primjer je naveo pitanje koje se odnosi na sopstvena sredstva, gdje je bilo različitih tumačenja, a što je predstavljalo problem u radu ASK, jer ASK tumači određenu normu sa aspekta ZFPSIK, dok DRI tumači tu istu normu sa aspekta usklađenosti sa računovodstvenim zakonima. Ovo iz razloga što su politički subjekti pravna lica i dužni su da vode finansije i računovodstvo po Zakonu o računovodstvu i reviziji. Sa 20 izmjena je ASK sebi olakšala posao, iz razloga što je precizirala određena pitanja, što nastoji da intenzivno radi na edukaciji obveznika primjene ZFPSIK, a koji se odnosi na socijalna davanja, zbog nejasnoća u drugim propisima koji regulišu tu materiju. U tom smislu imali su sastanke sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom rada i socijalnog staranja, na kojima su usaglašeni stavovi u vezi spornih pitanja i dato mišljenje iza kojeg stoji ASK i Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Imajući u vidu navedeno, ne može da dođe do različitog tumačenja odredbi ZFPSIK od ASK i Ministarstva rada i socijalnog staranja. Što se tiče ZSK, ASK je nastojala da se jednoznačno preciziraju određena pitanja koja su stvarala probleme u radu, što se pokazalo i kod određenog broja sudskih presuda. Sve navedeno je iz razloga kako bi se određena pitanja precizirala, i kako ne bi došlo ni do kakve sumnje u rad ASK. Analiza sa preporukama koja je dostavljena parlamentarnim tijelima izrađena je na osnovu postojećeg stanja i želje da se unaprijede navedeni zakoni, kako ne bi došlo do zastoja u njihovom sprovođenju.

Momčilo Radulović je kandidata pitao sljedeće: da li smatra da bi u doglednom vremenu trebalo uvesti određene zakonske izmjene i uskladiti misiju ASK sa životnim i funkcionalnim zahtjevima u radu, kako bi se omogućilo proaktivnije djelovanje ASK od onog što trenutno dozvoljavaju zakonske norme. Takođe, pitao je kakvim promjenama bi trebalo da rezultira

saradnja sa policijom i tužilaštvom, kako bi došlo do povećanja efikasnosti borbe protiv korupcije.

Savo Milašinović je kazao da navedena pitanja kod njega otvaraju staru dilemu o tome da li u je borbi protiv korupcije važnija prevencija ili represija. Smatra da borba protiv korupcije mora da objedinjava preventivne i represivne mjere, iz razloga što između njih postoji povratna sprega. Iako represija u kratkom roku daje vidljive rezultate, ona ne može zamijeniti dugoročni efekat prevencije. Navedena sprega podrazumijeva da će automatski biti manje procesuiranih slučajeva ako ASK preventivno djeluje. Sa druge strane, ako su rezultat represije kavalitetne presude, oduzimanje imovine i dugoročne zatvorske kazne, to pomaže u dijelu prevencije, kao odskočna daska za preventivne radnje, u smislu da konkretnim dokazima može da se argumentuje da se određene stvari ne isplate raditi. Što se tiče same saradnje sa represivnim organima, ASK ima potpisan memorandum o saradnji sa Specijalnim tužilaštvom, određene su kontakt tačke. Dodao je da je prije nekoliko dana bio kod Specijalog tužioca zbog konsultacija u vezi sa jednim predmetom koji je bio u radu. Kazao je da sveukupna borba protiv korupcije mora da drži zajedno represivne i preventivne organe. Prevenciju treba pojačati u oblastima školstva, gdje se faktički proizvode ljudi, kao i na akademskom nivou. Ovo je povezano kako sa izradom planova integriteta, tako i sa izgradnjom ličnog integriteta, jer se proizvode ljudi koji su manje skloni da u određenim situacijama popuste pred ukazanim mogućnostima. Sa druge strane, što se tiče represije, odmah nakon što ASK posumnja da u nekom predmetu postoje elementi krivičnog djela, predmet se ustupa nadležnom organu i prati se dalji tok postupka. ASK je prikupila dokaze i dostavila ih Specijalnom policijskom timu u predmetu „Ramada“, kao i za osuđujuću presudu. Izvršena je kontrola finansiranja političkih subjekata i kao i da li je navedena nabavka bila predmet Plana javnih nabavki. Odmah nakon što je ASK dobila odgovor da nabavka nije bila predviđena Planom, utvrđeno je kršenje zakona, i prikupljena je dokumentacija koja je predata na dalje postupanje Specijalnom policijskom timu. Pretpostavljao je da će u konkretnom postupku biti osuđeno jedino lice koje je i osuđeno, jer za ostala lica nije bilo dovoljno validnih dokaza za sud. Kroz prevenciju se mogu bolje vidjeti određene stvari, lakše je doći do podataka, jer se ljudi drugačije ophode prema licima koja se bave prevencijom korupcije. Pitanja predsjednika Savjeta ASK je razumio u smislu nadležnosti ASK i očekivanja javnosti, gdje je evidentno da postoji jaz, jer su očekivanja javnosti od ASK drugačija od zakonskih nadležnosti, a taj jaz se može smanjiti kroz rasprave na okruglim stolovima, zajedničke seminare sa NVO sektorom i drugim

insitucijama, kako bi se zajednički došlo do zakonskih rješenja koja će odgovoriti kako nadležnostima, tako i očekivanjima. Dodao je da je navedeni jaz prisutan i u drugim zemljama, ne samo u Crnoj Gori.

Goranka Vučinić se na početku izlaganja pridružila ocjenama predsjednika Savjeta ASK kada je u pitanju neovlašćeno objavljivanje Programa rada i ključnih prioriteta ASK kandidata Sava Milašinića. Kako je sve ključne ocjene o tom pitaju naveo predsjednik, nije htjela dalje da komentariše pomenuto pitanje. Dodala je da je sigurna da navedena činjenica apsolutno neće uticati na glasanje članova Savjeta ASK.

Kazala je da se skoro svi rezultati rada ASK mogu vezati za rad kandidata Sava Milašinića, s obzirom na to da je tri i po godine obavljao funkciju pomoćnika direktora ASK. Ovo posebno kada se radi o oblastima sprječavanja sukoba interesa i kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja. Imajući u vidu da je u navedenom svojstvu prisustvovao skoro svim sjednicama, članovi Savjeta ASK su upoznati sa njegovim radom i kompetencijama kada je u pitanju prevencija korupcije.

S tim u vezi postavila je kandidatu sljedeća pitanja:

- šta ga posebno preporučuje za funkciju direktora ASK; i
- ukoliko bude izabran na tu funkciju, da li smatra da će uspjeti da napravi iskorak u određivanju prioriteta ASK-a, što će biti prepoznato kao konkretan i mjerljiv rezultat od strane oštih kritičara iz domaće i međunarodne stručne javnosti.

Savo Milašinić je odgovorio da što se tiče dosadašnjeg rada, potpisao je svaku odluku i svaki akt Sektora kojim rukovodi, osim u periodu kada je bio zdravstveno spriječen. Kazao je stoji iza svake odluke, i izrazio sumnju da postoji organ koji odlučuje o nečijim pravima, a koji ima bolji rezultat kada je u pitanju odnos između broja donešenih i poništenih akata. S druge strane, što se tiče organizacije rada, nastoji da u ASK uspostavi zajednički duh, posebno u situacijama kada postoji povećan obim posla, npr. tokom izbora, kada svi zaposleni u ASK izvršavaju zadatke koji su određeni prioritetni. Pojasnio je da se tokom izbornog procesa formira radna grupa sastavljena od većeg broja službenika iz različitih organizacionih jedinica ASK. Zaposleni u Odsjeku za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja rade kontrolu i nadzor nad ispunjavanjem zakosnih obaveza od strane političkih subjekata i organa vlasti. Zaposleni u Odsjeku za sprječavanje sukoba interesa odlučuju po predstavkama, jer imaju najveće iskustvo u vođenju upravnih

postupak. Zaposleni u Odsjeku za prekršaje idu u kontrolu, zbog činjenice da je prekršajni nalog najprimjenjiviji u toku izbora, i na licu mjesta izriču prekršajne naloge, u skladu sa zakonom. Zaposleni u Odsjeku za edukacije su zaduženi za organizaciju seminara i okruglih stolova vezano za primjenu zakona, da bi se djelovalo proaktivno i smanjila mogućnost kršenja zakona i podnošenja prijava. Takođe, zaduženi su i za objavljivanje saopštenja za javnost o nalazima obavljenih kontrola i podsjećaju obveznike na zakonske obaveze. Kada je u pitanju budući rad ASK, prije svega smatra da je potrebno napraviti iskorak u organizacionom smislu, zbog činjenice da je ASK jako mnogo radila, a malo je priznata u javnosti. Zbog toga je potrebno formirati posebnu organizacionu jedinicu, odjeljenje ili sektor za PR gdje bi bili angažovani ljudi koji imaju iskustvo u toj oblasti, u cilju predstavljanja rezultata koje postiže ASK na najbolji način. Iako su se zaposleni koji rade na poslovima odnosa sa javnošću trudili da taj posao obave što bolje, praksa je pokazala da dosadašnji način plasiranja informacija u javnosti nije bio adekvatan, odnosno da nije prihvaćen od strane javnosti na pravi način. Kroz prezentaciju konkretnih rezultata bi se povratilo povjerenje javnosti, jer ako se ne spominju rezultati, uzaludno je pričati dalje na tu temu. Potrebno je i ohrabriti građane ne samo da prijavljuju nepravilnosti kao zviždači, već i da prijavljuju i sukob interesa, jer najbolje neko ko radi u istoj organizaciji zna da li je određeno lice u sukobu interesa.

Rifat Hadrović je kandidata pitao slejedeće: Šta će preduzeti ukoliko bude izabran za direktora ASK, kako bi se prevazišle ocjene iz posljednjeg Nezvaničnog radnog dokumenta Evropske komisije o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru, u kojem se navodi da su u radu ASK i dalje prisutni izazovi vezani za nezavisnost, utvrđivanje prioriteta ASK, selektivan pristup u pojedinim predmetima i kontroverzno tumačenje određenih zakonskih propisa.

Savo Milašinović je odgovorio da su na bazi dosadašnjih iskustava koje je ASK imala u vezi sa ocjenama EK, preduzete radnje u cilju njihovog otklanjanja i o tome je redovno izvještavana Delegacija EU u Podgorici. Što se tiče selektivnosti u radu, ona ne postoji u smislu da se odlučuje da li će neko biti procesuiran ili ne. Selektivnost u radu je isključena i na način što se prijave rade po prijemu, a ne po tome o kojem se funkcioneru radi. To je u suprotnosti sa prioritetima, jer ako bi ASK odlučila da zbog funkcije prije procesuirala člana Vlade nego odbornika, automatski bi došlo do selektivnosti. Što se tiče različitog tumačenja zakonskih propisa, smatra da je to posljedica loše prezentacije dosadašnjih rezultata rada i

nadležnosti ASK. To se posebno odnosi na postupanje ASK prije 2016. godine. Članom 114 ZSK je jasno određeno da se stari zakon može primjenjivati samo na predmete čije rješavanje je započeto po tom zakonu, a Ustav Crne Gore zabranjuje retroaktivnu primjenu novog zakona na prethodne pravne situacije. Navedeni segment nije dovoljno objašnjen u javnosti, i stvara utisak da ASK ne želi da postupa po predmetima npr. iz 2010. godine.

ASK nastoji da svojim radom poveća kredibilitet institucije, na način što će odluke i mišljenja biti održive. Kada se utvrdi da neko nije postupio po mišljenjima, odmah se primjenjuju zakonske nadležnosti ASK. Što se tiče samih odluka, smatra da treba napraviti iskorak, i nada se da će u tom smislu dobiti pomoć od članova Savjeta ASK koji su radili u pravosuđu, prvenstveno kada je u pitanju sukob interesa koji nije opipljiv. Kod kršenja ograničenja propisanih zakonom se vrlo lako pribave dokazi, a kod sukoba interesa se mora napraviti milje od drugih zakonskih priopisa, kako bi se donijela održiva odluka. ASK sagledava primjedbe iz svih međunarodnih izvještaja, odgovara na iste, daje pojašnjenja kako bi neke od njih bile korigovane. Kao primjer je naveo navode u vezi sa pojedinim odlukama koje su poništene i vraćene na ponovni postupak iz procesnih razloga, a koje se u javnosti predstavljaju kao konačne. Osnovno je da se kroz analizu navoda u dokumentu dođe do adekvatnih rješenja, kako se primjedbe ne bi ponavljale. Što se tiče političkog uticaja, ne zna ko bi mogao na nega da politički utiče, s obzirom na to da nikada nije bio član nijedne partije, čak ni Saveza komunista.

Rifat Hadrović je kandidata pitao i sljedeće: S obzirom na to da je ASK uradila Analizu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta, da li ASK planira da uradi procjenu konkretnog uticaja planova integriteta na prevenciju korupcije.

Savo Milašinić je odgovorio da je obaveza ASK da uradi navedenu procjenu, kao i da sagleda rizike koje su dali organi vlasti u različitim oblastima rada, kao i da li su rizici dobro forumisani, jer u planovima često dolazi do miješanja rizika i posljedica, zbog čega je onemogućeno postupanje. Mora se odrediti šta dovodi do posljedice. ASK daje preporuke koje se u velikom procentu ispunjavaju od strane organa vlasti. Suština planova integriteta je u tome da se spuste po dubini, što se najbolje vidi na osnovu stepena kršenja zakona. U suprotnom, plan nije funkcionalan u datoj organizaciji.

Kako nije bilo više pitanja, **predsjedavajući** je odredio pauzu u trajanju od 15 minuta, nakon čega je sjednica nastavljena.

Druga tačka: Izbor direktora Agencije za sprječavanje korupcije

Predsjedavajući je da je članom 91 stav 7 ZSK propisano da Savjet ASK odlučuje o izboru direktora Agencije većinom od najmanje četiri glasa, u roku od 30 dana od dana isteka roka za prijavu na konkurs.

Predsjedavajući je pitao članove Savjeta ASK da li žele riječ, prije pristupanja glasanju.

Kako nije bilo bilo prijavljenih za riječ, pristupilo se glasanju.

Na pitanje predsjedavajućeg ko je za predlog da kandidat Savo Milašinović bude izabran za direktora Agencije za sprječavanje korupcije, glasala su tri člana Savjeta ASK, i to: Gavriilo Čabarkapa, Goranka Vučinić i Rifat Hadrović.

Predsjedavajući je konstatovao da kandidat Savo Milašinović nije dobio potrebnu većinu glasova za izbor na funkciju direktora ASK, saglasno članu 91 stav 7 ZSK.

Dodao je da će Savjet ASK biti primoran da raspiše novi javni konkurs, i zatražio da se u Predlog dnevnog reda naredne sjednice uvrsti pokretanje postupka za izbor direktora ASK.

Treća tačka: Tekuća pitanja

Predsjedavajući je zatražio da se u Predlog dnevnog reda naredne sjednice uvrste i sljedeće tačke:

- Plan kontrole i nadzora za lokalne izbore u Skupštini opštine Tivat;
- Odluka o izmjeni i dopuni Poslovnika o radu ASK; i
- Plan rada ASK.

Goranka Vučinić je predložila da se odredi rok od 20 dana, kako bi vršilac dužnosti direktora ASK dostavio Savjetu ASK na razmatranje Predlog izmjena Statuta ASK, a u skladu sa prioritetima u radu ASK. Dodala je da je navedeni akt potrebno usaglasiti sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u ASK, dok bi Savjet ASK intervenisao u dijelu koji se odnosi na nadležnosti Savjeta ASK. Pojasnila je da je potrebno ojačati kontrolnu i nadzornu funkciju Savjeta ASK, kao organa ASK.

Predlog je jednoglasno prihvaćen.

Savjet ASK je na 13. sjednici, usvojio sljedeće

ZAKLJUČKE I/ILI KONSTATACIJE:

1. Savjet ASK je konstatovao da kandidat za direktora ASK Savo Milašinović nije dobio potrebnu većinu glasova članova Savjeta ASK za izbor na funkciju direktora ASK, saglasno članu 91 stav 7 ZSK;
2. Dogovoreno je da se u predlog dnevnog reda 14. sjednice uvrste sljedeće tačke:
 - Plan kontrole i nadzora za izbor odbornika u SO Tivat;
 - Pokretanje postupka za izbor direktora ASK;
 - Odluka o izmjeni i dopuni Poslovnika o radu ASK; i
 - Plan rada ASK.
3. Savjet ASK je zadužio vršioca dužnosti direktora ASK da u roku od 20 dana dostavi Savjetu ASK na razmatranje Predlog izmjena Statuta ASK.

Sjednica je zaključena u 11.15h.

Broj 00 – 379/3

Podgorica, 20. februar 2020. godine

SEKRETARKA SAVJETA

Aleksandra Vojinović, s.r.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Momčilo Radulović, s.r.